

23. 9. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novelizace úpravy v oblasti práva ochrany spotřebitele

Na úrovni Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) vznikl předpis, který předpokládá novelu zákona č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a také změny v oblasti úpravy zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku. Vládou schválená předloha do českého práva implementuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU).

Nová úprava by měla řešit například konkrétní možnosti řešení pro oběti nekalých obchodních praktik nebo zavedení preventivních kontrol takzvaných formulářových smluv. V novele občanského zákoníku by pak měly být napraveny nesprávně převedené formulace evropských předpisů. Novela je vedena jako sněmovní tisk č. 213/0, jehož první čtení proběhlo dne 15. června 2022 na 25. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a lze očekávat jeho brzké přijetí v následujících měsících. Novela má za cíl jednak napravit zjištěné nedostatky v transpozici starších unijních směrnic a také transponovat 3 „nové“ unijní směrnice, a to 2019/2161 (tzv. modernizační směrnice „omnibus“), 2019/770 (směrnice o digitálním obsahu) a 2019/771 (směrnice o prodeji zboží).

Novela obsahuje řadu významných změn v oblasti práva ochrany spotřebitele, z nichž ty klíčové jsou představeny v dalších řádcích.

Transparentnější slevy

Prodejci budou muset nově při poskytování slev zveřejňovat nejnižší cenu, za kterou zboží nabízeli v posledních 30 dnech. Tato povinnost pomůže k odstranění umělého navyšování cen před slevou, což je dnes na trhu poměrně častá nepoctivá obchodní praktika, ke které se uchyluje mnoho prodejců. Konkrétně nové ustanovení § 12a zákona o ochraně spotřebitele stanoví, že informace o slevě z ceny obsahuje údaj o nejnižší ceně výrobku, za kterou jej prodávající nabízel a prodával:

- v době 30 dnů před poskytnutím slevy,
- od okamžiku, kdy začal výrobek nabízet a prodávat, do okamžiku poskytnutí slevy, pokud je výrobek v prodeji dobu kratší než 30 dnů, nebo
- v době 30 dnů před prvním poskytnutím slevy, zvyšuje-li prodávající slevu z ceny postupně.

Pro úplnost se stanoví, že toto ustanovení se nicméně nepoužije u výrobků podléhajících rychlé zkáze nebo u výrobků s krátkou dobou spotřeby, další výjimky nejsou novelou předpokládány.

Falešné spotřebitelské recenze

V případě recenzí bude zakázáno zveřejňovat falešné nebo zkreslené recenze a prodejci budou povinni ověřovat, že hodnocení udělili skutečně lidé, kteří si výrobek zakoupili nebo ho užili. Zveřejňování falešných recenzí se pak podle novely stane nekalou obchodní praktikou identicky jako tvrzení, že recenze pochází od zákazníků, kteří výrobek zakoupili, aniž by prodávající toto tvrzení jakkoli ověřoval nebo zjistil, že je pravdivé.

Změna u nákupů (uzavírání smluv) po telefonu

Podnikatel bude muset zaslat nabídku v textové podobě, teprve po jejím potvrzení bude platná. Zakotvena by měla být také ustanovení, která stanoví, že pokud spotřebitel odstoupí od smlouvy o hlavním závazku, automaticky se bez sankcí zruší i vedlejší smlouva. Zde se jedná o úpravu spotřebitelského práva nad rámec uvedených unijních směrnic a požadavků Evropské unie.

Podomní prodejci (uzavírání smlouvy bez předem sjednané návštěvy a během organizované prodejní akce)

Změny jsou navrženy také v oblasti nechvalně proslulého podomního prodeje. Při uzavírání smlouvy u spotřebitele v domácnosti bez předem sjednané schůzky, stejně jako při organizované prodejní akci by se nově měla prodloužit lhůta pro odstoupení od smlouvy ze současných 14 dnů na 30 dnů od kupní smlouvy. Obecně pak při prodeji výrobků nebo poskytování služeb mimo ohlášenou provozovnu bude prodávající povinen k podání informací o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění práva z vadného plnění. Dále pak bude prodávající povinen uvést či poskytnout v písemné formě i název nebo jméno a adresu prodávajícího, u něhož může případně spotřebitel po ukončení takového prodeje výrobků nebo poskytování služeb uplatnit své právo na reklamaci.

Nové informační povinnosti pro online tržiště

Novelizovaný předpis také zavádí nové informační povinnosti pro on-line tržiště (internetový „marketplace“). Spotřebitelé budou vždy informováni o tom, s kým uzavírají smlouvu nebo na základě jakých parametrů jsou řazeny nabídky v případě vyhledávání. Za nekalou obchodní praktiku pak bude považováno jednání, kdy poskytovatel on-line tržiště umístí na přední pozici seznamu výsledků vyhledávání produkt, který tam umístil za úplatu, a zákazníka na placenou reklamu neupozorní.

Zjednání nápravy

Novelizovaný paragraf § 5d zákona o ochraně spotřebitele stanoví, že spotřebitel, jehož právo bylo dotčeno nekalou obchodní praktikou, může vedle nároků, které mu standardně plynou z občanského zákoníku (posouzení platnosti právního jednání, jednání v omylu, nárok na vydání bezdůvodného obohacení, náhrada újmy aj.) také:

- odstoupit od smlouvy ve lhůtě 90 dnů ode dne uzavření smlouvy, nebo
- požadovat přiměřené snížení ceny v rozsahu odpovídajícím povaze a závažnosti nekalé obchodní praktiky.

Tato úprava má představovat jednodušší způsob, jak mohou spotřebitelé závazky z takovýchto smluv ukončit. Stávající právní úprava s použitím nekalých obchodních praktik nespojuje žádnou zvláštní soukromoprávní sankci týkající se uzavřené smlouvy.

Preventivní kontroly u formulářových smluv

S přijetím nové právní úpravy bude třeba, aby podnikatelé, kteří využívají pro své smluvní vztahy se spotřebiteli formulářové smlouvy, upravili smluvní ujednání v nich obsažená. V případě porušení budou totiž vystaveni veřejnoprávní kontrole a případnému správnímu postihu, budou-li ujednání vyhodnocena příslušným orgánem dozoru^[1] jako zneužívající.

Spotřebitelé v současné době nemají možnost ovlivnit znění všeobecných obchodních podmínek v takzvaných formulářových (adhezních) smlouvách, které často používají například energetické společnosti, telekomunikační operátoři apod. *Bude také zavedena preventivní kontrola ze strany*

dozorových orgánů a bude mnohem účinnější a efektivnější než současný systém. Podnikatelům, u kterých se zjistí pochybení budou hrozit pokuty a zákaz užívání takových smluv.

Lze tak shrnout, že změny, které projednáváný návrh přináší, budou mít významný dopad na ochranu práv spotřebitelů v mnoha oblastech a bude zajímavé sledovat jeho faktickou efektivitu po jeho přijetí, ke kterému by mělo dojít co nejdříve. Nelze ovšem vyloučit další koncepční a obsahové změny návrhu, ke kterým může dojít v rámci projednávání pozměňovacích návrhů během legislativního procesu.

JUDr. Jan Metelka, LL.M.

Associate

Mgr. David Hron

Junior Associate

[DLA Piper Prague LLP, organizační složka](#)

Panská 854/2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 817 111
e-mail: prague@dlapiper.com

[1] Např. Česká obchodní inspekce, Energetický regulační úřad, Český telekomunikační úřad nebo Česká národní banka

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní – institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)

- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)